

РЕШЕНИЕ

№ 5433

гр. София, 13.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав,
в публично заседание на 22.06.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ралица Романова

при участието на секретаря Елица Тодорова, като разгледа дело номер **10277** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба вх. № 30319 от 30.09.2020 г., подадена от Х. Е., ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес управление: [населено място], район С., [улица], стая 703, представлявано от управителя Д. Д. и съдебен адрес: [населено място], [улица], срещу Акт за установяване на публично държавно вземане № 23/121/05700/301/04/01 с изх. № 01-2600/6177 от 06.03.2020 г., издаден от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“, относно установеното задължение в размер на 1 417 045,33 лв.

В жалбата са наведени твърдения, че в обжалвания А. липсват мотиви относно правното и фактическо основание за постановяването му, тъй като не се сочат конкретни факти и обстоятелства въз основа, на които да се направи обоснован извод, че изцяло заплатената субсидия по Договор за финансова помощ 23/121/05700 от 15.03.2013 г. между Х. Е. и ДФ Земеделие е недължимо платена на дружество. Сочи, че позоваването в акта на извършената проверка на място и твърдението за открито ново производство по издаване на А. не може да замести мотивите на индивидуалния административен акт, тъй като не става ясно кои факти и обстоятелства налагат приемане на решението за издаване на А.. Навежда твърдение, че в мотивите на А. е посочено, че видно от диспозитива на решението на ВАС по адм.д. № 4120/2017 г.

съдът е отменил решението на първоинстанционния съд заедно с А. № 01-2600/3955 от 21.06.2016 г. на ДФЗ и е върнал административната преписка на административния орган с указания за издаване на решение за налагане на финансова корекция по ЗУСЕСИФ, но въпреки това, такова не е издадено. По същество в жалбата се сочи, че дружеството е кандидатствало за изграждането на животновъдна ферма, в която да се отглеждат патици. Производственият цикъл обхваща етапа от внос на яйца, излюпване и съответно предоставяне на отглеждане в животновъдния обект. Яйцата се внасят от Франция, като с акт на френското министерство на земеделието от 16.01.2016 г. са забранени доставките на патешки яйца от Югозападна Франция, от където е над 70% от производството на патешки яйца. Излага доводи, че това само по себе си представлява форсмажорно обстоятелство, възникнало след сключване на анекс IV към договора (с който е поет ангажимент за зареждане на патици до 31.03.2016 г.), което не може да бъде предвидено и не зависи от волята на страните - ситуация, която освобождава от отговорност при забава в изпълнението на сключени договори. Въпреки това обстоятелство е направено всичко възможно проектът да бъде изпълнен, като е ограничено вредното влияние от евентуална епидемия от птичи грип и в България, като доставчика е осигурил доставка на яйца от регион без птичи грип, което обаче е довело до технологично забавяне на вносите яйца от около 3 седмици. Сочи, че това по никакъв начин не влияе върху годишната производствена програма на дружеството, като освен това при проверката на място са представени документи за транспортна смъртност на 7330 патици, а към възраженията по контролния лист са приложени и документи за смъртност при отглеждане на 5555 патици от 26.04.2016 г. Транспортната смъртност и смъртността при отглеждане са компенсирани с доставки на нови патици, с което капацитета на обекта е постигнат на 08.05.2016 г. По отношение на констатацията, че обектът не функционира по предназначение и финансираното оборудване не е въведено в експлоатационен режим на работа се твърди, че част от същото, заради конструктивни дефекти, е било предадено за ремонт и гаранционно обслужване /хранилка мобилна разхвърляща - 3 бр./, за което са представени приемо-предавателни протоколи с изпълнителя. Сочи, че помещението, в което е имало патици, е функционирало по предназначение. На следващо място, във връзка с установеното, че се извършват СМР извън срока на договора са изложени аргументи, че на обекта са извършвани допълнителни строително-монтажни работи, извън обхвата на договора за отпускане на финансова помощ, а именно: изграждане на котелна инсталация, газова брудерна инсталация, допълнителна битово-административна сграда и гараж, и такива по възстановяване на вертикалната планировка. Сочи, че тези строително-монтажни работи не са пречка обектът да функционира по предназначение. Изразява искане процесният А. да бъде отменен като незаконосъобразен.

В съдебно заседание, жалбоподателят се представлява от адв. З., която поддържа искането за отмяна на оспорения административен акт. Претендира разности, за което представя списък. Депозира писмени бележки.

Ответникът – директор на ДФ „Земеделие“ се представлява от адв. П., който изразява становище за неоснователност на жалбата. Представя писмени бележки.

Административен съд С.-град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

На 15.03.2013 г. между ДФ „Земеделие“ и ЕТ АГРО М.-Ц. Г. /ползвател/ е

сключен Договор № 23/121/05700 по мярка 121 „Модернизиране на земеделските стопанства“ от „Програмата за развитие на селските райони" (2007-2013г.). Съгласно т.1.1 фондът предоставя на ползвателя, регистриран под УРН 583949, безвъзмездна финансова помощ, представляваща 50 % от одобрените и реално извършени от ползвателя разходи, свързани с осъществяването на проект № 23/121/05700 от 23.08.2012 г., а в т. 1.2 е предвидено, че фондът изплаща помощта по т. 1.1, при условие че ползвателят е извършил инвестицията по одобрения проект, съобразно условията и сроковете, определени в този договор, анексите към него и действащите нормативни актове. По отношение на размера на помощта е уговорено, че първоначално одобрената безвъзмездна финансова помощ въз основа на представените документи е в размер на 1 439 008.19 лева, съгласно Таблицата за одобрените инвестиционни разходи (Приложение 1), като първоначално одобрената безвъзмездна финансова помощ по т. 2.1 включва сумата в размер на 0.00 лева (нула лева), определена за междинно плащане на обособена част по проекта, съгласно Приложение 1 /т.2.2/. На основание т. 3.1 ползвателят се задължава да извърши инвестицията, предмет на договора в срок от 24 месеца след подписване на договора, но не по-късно от 31.07.2015 г., като срокът може да бъде удължен по искане на ползвателя, отправено писмено до фонда, до максимално допустимия срок за изпълнение на инвестицията, определен в чл. 44, ал. 1 и 2 на Наредба № 8 от 3.04.2008 г. В т. 4.5 са предвидени десет хипотези, при които фондът има право да откаже изплащане на финансовата помощ, както и да изиска възстановяване на цялата сума по полученото авансово плащане заедно със законната лихва към него. Сред тях са случай, в които: а/ инвестицията не е осъществена в срока по т.3.1 от този договор или е изпълнена неточно; б/ ползвателят не е изпълнил някое от задълженията си по този договор и по Наредба № 8 от 3.04.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Модернизиране на земеделските стопанства“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. и т.н. Съгласно т. 4.18 ползвателят е длъжен да извърши изцяло одобрената инвестиция в срока по този договор и в съответствие с одобрения бизнес план и Таблицата за одобрените инвестиционни разходи. В Таблицата за одобрените инвестиционни разходи /Приложение 1 към договора/ е заложено извършването на СМР на ферма за угояване на пуйки и одобрена сума за нея в размер на 1 439 008,19 лв.

На 23.03.2015 г. между ДФЗ и Х. Е. в качеството му на заместваща страна е сключен договор за новация, като е уговорено Х. Е. да извърши инвестицията в срок до 15.08.2015 г., както и да изпълнява всички задължения, произтичащи от Договор № 23/121/05700/15.03.2013 г.

С анекс от 27.05.2015 г. е направена промяна в размера на първоначално одобрената помощ въз основа на представените документи, като същата е намалена и е в размер на 1 417 045,33 лв.

С анекс от 03.06.2015 г. е удължен срокът за извършване на инвестицията до 15.09.2015 г.

На 12.10.2015 г. ползвателят е подал заявка за окончателно плащане № 23/121/05700/301. След извършване на административни проверки е установено, че към заявката за плащане не са представени следните документи: становище издадено от БАБХ, удостоверяващо, че животновъдният обект отговаря на изискванията в областта на хигиената и хуманното отношение към животните и ветеринарните изисквания; удостоверение за регистрация на животновъден обект на основание чл.

137, ал. 6 от Закона за ветеринарномедицинската дейност; удостоверение за въвеждане в експлоатация на обект „Птицеферма за отглеждане на патици с битова - административна сграда“.

Посочените документи са изискани с уведомително писмо с изх. № 01- 2600/7528 от 30.10.2015 г. С писмо от 10.12.2015 г. същите са представени, като от страна на административния орган е констатирано, че към 08.12.2015 г. в животновъден обект № 2068-0070 към декември месец 2015 г., броят на отглежданите патици е 300 бр. На 14.12.2015 г. от страна на Х. Е. са представени допълнително регистрационна карта по реда на Наредба № 3 от 1999 г. ведно с анкетни формуляри към нея за 2015-2016 г. и заверен опис на животните, съгласно която броят на животните, отглеждани в животновъдните обекти с регистрационни № 2068-0070 е 300 бр.

Въз основа на обясненията на дружеството и позоваването на обективни причини, а именно необходимото време за достигане на яйценосна възраст на патиците-родители и периода на инкубация на патешките яйца (общо 10 месеца), които възпрепятстват дружеството да представи горните документи е изготвен и сключен анекс от 18.12.2015 г. към договор № 23/121/05700, с който се създава нова т. 4.33 със следното съдържание: „Към датата на подписване на заявката за окончателно плащане по договора ползвателят се задължава да насели стопанисвания от него животновъден обект с 300 броя патици, като е длъжен да запази този брой до изтичане на период от 5 години от сключване на настоящия договор. В срок до 31.03.2016 г. ползвателят се задължава да увеличи броя на тези животни с още 107 700 броя патици, като е длъжен да запази в животновъдния си обект и този брой животни до изтичане на период от 5 години от сключване на настоящия договор. При неспазване на някое от задълженията по предходните две изречения в уговорените за това срокове ползвателят дължи връщане на получената по настоящия договор финансова помощ“.

На 23.12.2015 г. в полза на Х. Е. е извършено плащане по заявката за окончателно плащане в размер на 1 417 045,33 лв.

На 23.02.2016 г. от страна на дружеството е депозирана молба за изменение на анекс от 18.12.2015 г., в частта, касаеща броя на животните. Във връзка с това на 04.04.2016 г. е сключен нов анекс за изменение т.4.33, с който се изменя т.4.33 и страните се съгласяват, че към датата на подаване на заявка за окончателно плащане по договора ползвателят се задължава да насели стопанисвания от него животновъден обект с 300 броя патици; в срок до 31.03.2016 г. ползвателят се задължава да увеличи броя на животните с 13 200 броя патици, до запълване на капацитета на животновъдния обект от 13 500 места за патици; в срок от 31.03.2017 г. ползвателят се е задължил да достигне заложените съгласно бизнес плана 108 000 броя патици годишно /осем оборота по 13500 бр. патици/, като е длъжен да запази в животновъдния си обект този брой животни годишно в срок до 31.03.2021 г. и в срок от 31.03.2021 г. с цел проследимост на броя на животните ползвателят се е задължил да поддържа опис на животните и техните оборот е в животновъдния обект, заверен от официален животновъден лекар и съответната счетоводна документация.

В периода 25.04.2016 г. - 28.04.2016 г., в обекта на инвестицията на Х. Е. е извършена проверка на място, при която е констатирано следното: броят на отглежданите патици в обекта не съответства на определения съгласно т. 4.33 от анекс от 04.04.2016 г. и одобрения бизнес план, като по време на проверката са констатирани само 615 патета, вместо 13 500 броя. При извършената проверка на място са представени документи, според които доставката на еднодневни патета в

животновъдния обект на Х. Е., е извършена на 22.04.2016 г., която дата е последваща спрямо задължението на дружеството съгласно т. 4.33 от анекс от 04.04.2016 г., а именно да засели обекта в срок до 31.03.2016 г.; обектът не функционира по предназначение и финансираното оборудване не е въведено в експлоатационен режим на работа; към момента на проверката се извършват строително-монтажни работи извън срока на договора; обектът не е присъединен към електропреносната мрежа; към момента на проверката не е изградена вертикалната планировка, представляваща предмет на подпомагане по договор № 23/121/05700 от 15.03.2013 г.

С писмо от 26.04.2016 г., Х. Е. информира ДФЗ, че се е наложило преасфалтиране, тъй като асфалтовата настилка е била положена при неблагоприятни климатични условия и това вероятно е довело до оронване поради ниски температури.

От административния орган е направен извод, че дружеството не е изпълнило изрично въведено за него договорно задължение по т. 4.33 от анекса от 04.04.2016 г. към договора за отпускане на финансова помощ с фонда, а именно да засели с определен брой птици 13200 бр. животновъдния си обект в срок до 31.03.2016 г. Прието е, че плащането на финансова помощ от страна на ДФ „Земеделие“ по подадената заявка за окончателно плащане по договора по мярка 121 „Модернизирани земеделските стопанства“ е било извършено под условие, а именно изпълнение на задълженията в т. 4.33 на договора, касаещ броят на наличните птици, последно изменен с анекс от 04.04.2016 г. В този смисъл е заключено, че неизпълнението на условието на т. 4.33, въведено с анекса от 04.04.2016 г. към договор № 23/121/05700 има за правни последици връщане на цялата получена по договора финансова помощ. За тези нарушения от изпълнителния директор на ДФЗ е издаден А. № 01-2600/3955 от 21.06.2016 г., в който е посочено също, че в резултат на извършените проверки и представените документи възникват съмнения, че към заявката за окончателно плащане са били приложени документи, издадени от компетентни органи и в надлежна форма, но невярно удостоверяващи обстоятелството, че към датата на издаването им са били изпълнени всички законови изисквания за въвеждане на строежа в експлоатация, за ползването му по предназначение, като животновъден обект и че същият отговаря на всички изисквания в областта на хигиената и хуманното отношение към животните и ветеринарните изисквания. Посочено е, че съгласно раздел VIII, т.8.1 от договора, ако ползвателят на помощта наруши което и да е нормативно (регламентирано е Наредба №8 от 03.04.2008г.) и/или договорно задължение след изплащане на финансовата помощ, ДФЗ може да поиска връщането на всички изплатени по договора суми, заедно със законната лихва върху получената сума и/или да прекрати всички договори, сключени с ползвателя при спазване на изискванията по чл.51 и чл.52 от Наредба №8 от 03.04.2008 г.

Този А. е отменен с Решение № 10754/04.09.2018 г. на ВАС, по адм. дело № 4120/17 г. по описа на ВАС /постановено, във връзка с Решение № 205/14.02.2017 г. по адм. дело № 2020/16 г на АС-П./, като преписка е върната на административния орган с указания за издаване на решение за налагане на финансова корекция по ЗУСЕСИФ.

С писмо от 09.07.2019 г. Х. Е. е уведомено, че на основание чл. 73, ал. 2 от ЗУСЕСИФ ДФЗ открива производство по налагане на финансови корекции.

Със Заповед № 03-РД/3280/13.08.2019 г. на изпълнителния директор на ДФЗ производството по налагане на финансова корекция е прекратено във връзка с измененията на Закона за подпомагане на земеделските производители, обн. ДВ, бр. 51, в сила от 28.06.2019 г., с които е създадена нова ал. 7 на чл. 27, съгласно която

дължимостта на подлежаща на възстановяване безвъзмездна финансова помощ поради неспазване на критерии за допустимост, ангажимент или друго задължение от страна на ползвателите на помощ и бенефициентите по мерките и подмерките от програмите за развитие на селските райони, извън основанията по ал. 6, се установява с издаването на акт за установяване на публично държавно вземане по реда на ДОПК. Във връзка с това на основание чл. 26, ал. 1, вр. чл. 34, ал. 3 от АПК, вр. чл. 27, ал. 7 от ЗУСЕСИФ с писмо с изх. № 01-2600/6177 от 11.10.2019 г., от ДФЗ - РА е открито ново производство по издаване на Акт за установяване на публично държавно вземане, като на дружеството е предоставена възможност в 14-дневен да депозира писмени възражения по основателността и размера на публичното вземане.

С писмо вх. №01-2600/6177 от 07.11.2019 г. Х. Е. е възразило срещу откритото производство за издаване на А..

Възражението е прието за неоснователно и на 06.03.2020 г., от изпълнителния директор на ДФЗ-РА е издаден процесния А. № 23/121/05700/301/04/01, с който е определено подлежащо на принудително изпълнение публично държавно вземане в размер на 1 417 045,33 лв. на основание чл. 48, ал. 1, т. 1, чл. 51, ал. 1 от Наредба № 8 от 03.04.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Модернизиране на земеделските стопанства“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. и договорните задължения, уговорени в т. 4.23, б. „а“ и т. 4.33 изречение второ във връзка с изречение последно от анекс от 04.04.2016 г. и т. 8.1 от договор № 23/121/05700 от 15.03.2013 г. и на основание чл. 59, ал. 1 и 2 от Административно-процесуалния кодекс и във връзка с чл. 165 и чл. 166 от Данъчно-процесуалния кодекс, и чл. 20а, ал. 1 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

В А. е посочено, че в случая е налице неизпълнение от страна на ползвателя на помощта на нормативни и договорни задължения, както следва: 1. нормативно заложените в чл. 48, ал. 1, т. 1 от Наредба № 8 от 03.04.2008 г. и договорените в т. 4.23, б. „а“ от договора задължения да използва подпомаганите активи по предназначение, а именно да използва цялата инвестиция в пълният и капацитет и да отглежда заложените в договора брой патици и 2. договорното задължение, уговорено в т. 4.33, изречение второ от договора на анекса от 04.04.2016 г. в срок до 31.03.2016 г. да насели животновъдния си обект с 13 500 броя патици.

По делото е приета и не е оспорена от страните СТЕ. Съобразно поставените задачи от вещото лице е направен анализ на представените по делото документи. В резултат е формулиран извод, че обектът е въведен в експлоатация с Удостоверение за въвеждане в експлоатация на строеж № 28 от 05.12.2015 г., като към на проверката на административния орган обектът е функционирал по предназначение и строежът е бил изпълнен съгласно одобрените проекти. На следващо място е констатирано, че финансираното оборудване е било въведено в експлоатация и е проведена 72 часова проба при експлоатационни условия. Към датата на проверката част от оборудването /3 бр. хранилка-мобилна/ е било предадено за ремонт и гаранционно обслужване, за което по делото са представени приемо-предавателни протоколи. Само едно от помещенията е било заселено с патици, тъй като е имало зареждане на патета на 22.04.2016 г. и патетата са

били на няколко дни. Констатирано е също, че всички СМР по договор са извършени в срок и обектът може да функционира със собствен генератор, без да е присъединен към електроразпределителната мрежа. По отношение на вертикалната планировка е установено, че същата е била изградена към датата на въвеждане на обекта в експлоатация, с поставени перфорирани бетонни плочи и два вида бордюри. Посочено е, че към датата на проверката през м. април 2016 г. се е извършвала подмяна на вертикалната планировка, за което Х. Е. е уведомило ДФЗ с писмо.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена от лице с правен интерес, срещу подлежащ на оспорване по реда на АПК административен акт, пред компетентния да я разгледа съд, при спазване на срока по чл. 149, ал. 1 от АПК. Жалбата е допустима. Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно разпоредбата на [чл. 162, ал. 2, т. 8 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс](#) (ДОПК), публични са вземанията недължимо платени и надплатени суми, както и за неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, финансирани от средства на Европейския съюз, включително свързаното с тях национално съфинансиране, които възникват въз основа на административен акт, включително финансови корекции, надплатен аванс, надхвърлени процентни ограничения, превишени позиции по бюджета на проекта, кръстосано финансиране, както и глобите и другите парични санкции, предвидени в националното законодателство и в правото на Европейския съюз.

В нормата на [§ 1, т. 13 от ДР на Закона за подпомагане на земеделските производители \(ЗПЗП\)](#) е предвидено, че Разплащателната агенция е специализирана акредитирана структура за приемане на заявления, проверка на условията и извършване на плащания от Европейските земеделски фондове и за прилагане на пазарни мерки, включително интервенция на пазарите на земеделски продукти, по правилата на законодателството на Европейския съюз. По силата на [чл. 11, ал. 1, т. 4 и чл. 11а от ЗПЗП](#), Държавен фонд „Земеделие“ е акредитиран за единствена Разплащателна агенция за Република България за прилагане на Общата селскостопанска политика на Европейския съюз. В [чл. 27, ал. 3 и ал. 5 от ЗПЗП](#) е регламентирано, че Разплащателната агенция е длъжна да предприеме необходимите действия за събирането на недължимо платените и надплатени суми по схеми за плащане и проекти, финансирани от европейските фондове и държавния бюджет, както глобите и другите парични санкции, предвидени в законодателството на ЕС, като вземанията, които възникват въз основа на административен договор или административен акт, са публични държавни вземания и се събират по реда на ДОПК.

Съгласно [чл. 20а, ал. 5 от ЗПЗП](#), Изпълнителният директор на фонда, който е и Изпълнителен директор на Разплащателната агенция, издава актове за установяване на публични държавни вземания по реда на [Данъчно-осигурителния процесуален кодекс](#) и решения за налагане на финансови корекции по реда на [глава пета, раздел III от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове](#).

От посочената нормативна регламентация следва извода, че в правомощията на изпълнителният директор на ДФЗ - РА е издаването на А. по всички схеми и мерки на Общата селскостопанска политика, включително по Наредба № 8 от 3.04.2008 г. за условията и реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по мярка „Модернизиране на земеделските стопанства“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. В случая оспореният А. е издаден именно от лицето изпълняващо тази длъжност. Следователно обжалваният акт е издаден от материално компетентен орган.

Актът е издаден в писмена форма и с необходимото съдържание по [чл. 59, ал. 2 от АПК](#). Същият съдържа изложение на фактическите и правни основания, въз основа на които е издаден. Спазена е процедурата по [чл. 26, ал. 1 от АПК](#) във вр. с препращането от [чл. 166 от ДОПК](#). На ползвателя е предоставена възможност, преди издаване на акта да представи писмени възражения по установените нарушения. В изпълнение на общите правила по [чл. 35](#) и [чл. 36 от АПК](#) актът е издаден от органа след изясняване на фактите и обстоятелствата по случая, събиране на относимите доказателства.

Независимо от горните констатации за спазване на процесуалните правила на АПК и на писмената форма на оспорения акт, съдът приема, че административният орган е допуснал съществени нарушения относими към вида на акта и реда за неговото издаване.

Съгласно [чл. 166, ал. 1 ДОПК](#) установяването на публични вземания се извършва по реда и от органа, определен в съответния закон. В конкретния случай съответният закон - [чл. 27, ал. 6](#) и [ал. 7](#) и [чл. 20а, ал. 5](#) и [ал. 6 от Закона за подпомагане на земеделските производители](#) (ред. от ДВ бр. 51/2019 г., в сила от 28.06.2019 г.) – регламентира реда и посочва компетентния орган, който установява дължимостта на подлежаща на възстановяване безвъзмездна финансова помощ поради нарушение от страна на ползвателите на помощ и бенефициентите по мерките и подмерките от програмите за развитие на селските райони. Тази уредба е действаща към момента на издаване на оспорения акт на 06.03.2020 г. Съгласно [чл. 27, ал. 6 от ЗПЗП](#), дължимостта на подлежаща на възстановяване безвъзмездна финансова помощ, поради нарушение от страна на ползвателите на помощ и бенефициентите по мерките и подмерките от програмите за развитие на селските райони, което представлява основание за налагане на финансова корекция по [чл. 70, ал. 1, т. 1-9 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове \(ЗУСЕСИФ\)](#), се установява с издаването на решение за налагане на финансова корекция по реда на [чл. 73 от същия закон](#).

На основание [чл. 27, ал. 7 ЗПЗП](#) дължимостта на подлежаща на възстановяване безвъзмездна финансова помощ поради неспазване на критерии за допустимост, ангажимент или друго задължение от страна на ползвателите на помощ и бенефициентите по мерките и подмерките от програмите за развитие на селските райони, извън основанията по ал. 6, се установява с издаването на акт за установяване на публично държавно вземане по реда на ДОПК, който в [чл. 166, ал. 2 ДОПК](#) препраща към реда по АПК. Съгласно [чл. 20а, ал. 5 от ЗПЗП](#) (в сила от 28.06.2019 г.)

компетентността за издаване на административния акт и в двата случая, е на изпълнителния директор на ДФЗ.

От цитираните разпоредби следва, че след изменението на ЗПЗП, ДВ, бр. 51/2019, в сила от 28.06.2019 г., законът изрично разграничава случаите, в които публичните вземания по мерките и подмерките от програмите за развитие на селските райони се установяват с решение за финансова корекция и с акт за установяване на публично държавно вземане. По силата на [чл. 27, ал. 7 ЗПЗП](#) издаването на А. е субсидиарно и такъв може да бъде издаден само когато не са налице основанията по [чл. 70, ал. 1, т. 1-9 от ЗУСЕСИФ](#) за налагане на финансова корекция.

Няма спор, че съдебната практика приема непостигането на заложените показатели в бизнес плана за неизпълнение на одобрените индикатори и по този начин е налице основанието по чл. 70, ал. 1, т. 7 ЗУСЕСИФ за извършване на финансова корекция. В този смисъл са множество, постановени от Върховния административен съдебни решения /Решение № 5872/21.05.2020 г. на ВАС, по адм. д. № 11774/2019 г., Решение № 2709/19.02.2020 г. на ВАС, по адм. д. № 9703/2018 г.; Решение № 3184/28.02.2020 г. на ВАС, по адм. д. № 7468/2018 г.; Решение № 5040/04.04.2019 г. на ВАС, по адм. д. № 4307/2018 г.; Решение № 5317/24.04.2018 г. на ВАС, по адм. д. № 1945/2018 г.; Решение № 4933/03.04.2019 г. на ВАС, по адм. д. № 4912/2018 г. и др./ Във всички тях е прието, че в този случай е налице материалноправната хипотеза на чл. 70, ал. 1, т. 7 ЗУСЕСИФ, която представлява основание за налагане на финансова корекция с издаването на решение по реда на чл. 73 от същия закон.

Съгласно мотивите, изложени в Решение № 13796/06.11.2020 г. по адм. д. № 12488/2019 г. „Индикаторът е нещо, което или чрез което се измерва осъществяването на одобрения проект. Проектът се одобрява при точно определени параметри – инвестиционно намерение, което включва структура, стойност, източници на финансиране, място на извършване на инвестицията, и от друга страна - анализ на приходите и разходите след реализация на инвестиционния проект. Именно тези два компонента на инвестиционното намерение, които са същността на процесния проект, са мотивирали органа да одобри предоставянето на безвъзмездната помощ в процесния размер, защото чрез тях той е бил убеден, че проектът не само ще създаде сочената материална база, но и ще има принос за постигане на целите на оперативната програма“.

В процесния А. административният орган се позовава на неспазване от страна на ползвателя на ангажимент, поет със сключения с ДФЗ договор да използва цялата инвестиция в пълният и капацитет и да отглежда заложените в договора брой патици и в срок до 31.03.2016 г. да насели животновъдния си обект с 13 500 броя патици. В този случай, съгласно чл. 27, ал. 7 ЗПЗП дължимостта на подлежаща на възстановяване безвъзмездна финансова помощ се установява с издаването на А. по реда на ДОПК, но само ако не е налице основание по ал. 6 за издаването на решение за налагане на финансова корекция по реда на чл. 73 ЗУСЕСИФ. Предвид тази нормативна рамка следва да се приеме, че законодателят не е регламентирал в условията на алтернативност хипотезите, при които компетентният орган издава

решение по чл. 73 ЗУСЕСИФ и А. по ДОПК, като не му е предоставил възможност да избере какъв акт да издаде, ако прецени, че фактите по спора могат да бъдат подведени, както под материалноправното основание на чл. 70, ал. 1, т. 7 ЗУСЕСИФ, така и под материалноправното основание в съответната наредба, по реда на която се сключва договорът, регламентираща връщане на предоставената финансова помощ при неизпълнение на договора. От това следва, че хипотезите на издаване на два различни акта са регламентирани в условията на евентуалност и само когато липсват основанията за налагане на финансова корекция по чл. 70, ал. 1, т. 1 - 9 от ЗУСЕСИФ, се издава А..

Съгласно чл. 63, § 1 от Регламент /ЕО/ 1306/2013, ако се установи, че даден бенефициер не изпълнява критериите за допустимост, ангажиментите или други задължения, свързани с условията за предоставяне на помощта или подкрепата, предвидена в секторното законодателство в областта на селското стопанство, помощта не се изплаща или се оттегля изцяло или частично. Според разпоредбата на чл. 69, ал. 1 ЗУСЕСИФ управляващите органи провеждат процедури по администриране на нередности по смисъла на чл. 2, т. 36 и 38 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Определението за нередност в чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 е следното: „Нередност“ означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

В случая, видно от доказателствата по делото е, че е налице и Решение за установяване на нередност от 17.08.2016 г., ведно с доклад за нередност и контролен лист по сигнал за нередност.

При констатиране на нередност по определението на чл. 2, т. 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, на основание чл. 27, ал. 6 ЗПЗП дължимостта на подлежаща на възстановяване безвъзмездна финансова помощ е следвало да се установи с издаването на решение за налагане на финансова корекция по реда на чл. 73 ЗУСЕСИФ, тъй като е налице основанието по чл. 70, ал. 1, т. 7 от същия закон. Изричната и ясна регламентация в специалния закон на вида на акта, реда за издаването му и правните основания в различните хипотези не допуска нарушаването на тези разпоредби да бъде възприемано от съда като несъществено и невлияещо на законосъобразността на оспорения акт.

В случая издаването на А. на основание [чл. 166 ДОПК](#) по реда на АПК, не може да бъде основано на [§ 12 от ПЗР на ЗИДЗПЗП](#) (ДВ бр. 2/2018 г.), който не намира приложение в случая. Според последния започналите производства по издадените до датата на влизането в сила на [този закон](#) наредби по прилагането на мерките от ПРСР за периода 2007 г. - 2013 г. и на мерките и подмерките по чл. 9б, т. 2 от ПРСР за периода 2014 - 2020 г. се довършват по досегашния ред до изтичане на периода на мониторинг. В конкретният случай договорът е сключен на 15.03.2013 г. Според пар. 1, т. 2 от Правила за определяне на размера на подлежащата на възстановяване

безвъзмездна финансова помощ „мониторингов период“ за договорите, сключени преди 1 януари 2015 г., е пет години, считано от датата на сключването му. В случая и с оглед датата на сключване на процесния договор мониторинговият период е изтекъл на 15.03.2018 г., т. е преди образуване на второто по ред административно производство по издаване на оспорения акт. В случая производството по издаване на процесния А. е започнало на 11.10.2019 г., с издаването на уведомително писмо изх. № 01-2600/6177, с което жалбоподателят е уведомен за започване на процедурата. Писмото е издадено, респ. производството е започнало след промяната на [чл. 27, ал. 6](#) и [ал. 7 от ЗПЗП](#), поради което и органът е бил длъжен да съобрази именно последните норми.

Спазването на административните производствени правила, създава презумпцията че органът добросъвестно е упражнил правомощията си и по този начин е осигурил издаване на законосъобразен акт.

Наред с изложеното следва да се посочи, че съгласно чл. 75, ал. 2 ЗУСЕСИФ, изм. ДВ, бр. 85/2017 г. след окончателното плащане по проект неизвършените финансови корекции са публично вземане съгласно чл. 162, ал. 2, т. 8 от ДОПК. Визираната законова норма не изключва приложимостта на чл. 27, ал. 6 ЗПЗП (ДВ, бр. 51/2019 г.), тъй като от тълкуването съобразно чл. 46, ал. 1 от Закона за нормативните актове във връзка с другите алинеи на същия законов текст следва, че под „извършване“ на финансова корекция се разбира „изпълнение“ в смисъл на възстановяване на средствата от съответния бенефициент, а не „установяване“ по смисъла на чл. 27, ал. 6 ЗПЗП /в този смисъл Решение № 1771 от 23.02.2022 г. на ВАС по адм. д. № 7128/2021 г., Решение № 5314 от 02.06.2022 г. на ВАС по адм. д. № 7223/2021 г., Решение № 6714 от 06.07.2022 г. на ВАС по адм. д. № 9646/2021 г., Решение № 6560 от 04.07.2022 г. на ВАС по адм. д. № 8506/2021 г. и др./.

В случая допуснатото от административния орган нарушение на реда за издаване на административният акт е довело до издаване на ненадлежен по вид акт, и съответно е съществено, тъй като засяга материалноправните основания за установяване дължимостта на подлежащата на възстановяване безвъзмездна финансова помощ и разграничението им, предвидено в [чл. 27, ал. 6](#) и [ал. 7 ЗПЗП](#). Съгласно [чл. 33, § 2 от Регламент \(ЕО\) № 1290/2005](#) на Съвета от 21 юни 2005 година относно финансирането на Общата селскостопанска политика, приложим на основание [чл. 72, § 2 от Регламент \(ЕО\) № 1698/2005](#) г. на Съвета от 20 септември 2005 година относно подпомагане на развитието на селските райони от ЕЗФРСР, в случаи като процесния, когато средствата са вече изплатени на бенефициента, те се връщат от акредитираната разплащателна агенция по реда на нейната собствена процедура за връщане на средства. Поради това законосъобразното провеждане на предвидената процедура по издаване на административните актове за установяване на задължения за подлежаща на възстановяване безвъзмездна финансова помощ по мерките и подмерките от програмите за развитие на селските райони, е от съществено значение за изпълнение на задължението на ДФЗ – Разплащателна агенция по [чл. 27, ал. 3 ЗПЗП](#) да предприема необходимите действия за събирането на недължимо платените и надплатените суми по схеми за плащане и проекти, финансирани

от европейските фондове и държавния бюджет, както и глобите и другите парични санкции, предвидени в законодателството на Европейския съюз. След промяната в закона, за да издаде А. на основание [чл. 27, ал. 7 ЗПЗП](#), административният орган следва да изложи допълнителни мотиви защо приема, че констатираното неизпълнение на одобрените финансови показатели е извън основанията за налагане на финансова корекция по [чл. 70, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕСИФ](#) във връзка с [чл. 27, ал. 6 ЗПЗП](#). В оспорения А. липсват такива съображения и мотиви.

Предвид изложеното съдът приема, че административният орган неправилно е приложил редът на ЗПЗП, тъй като с изменението на закона с въвеждането на [чл. 27, ал. 6](#) и [ал. 7 от ЗПЗП](#) разпоредбата на пар. 12 от ПЗР на ЗПЗП се явява неприложима.

По изложените съображения, следва да се приеме, че оспореният А. е незаконосъобразен на основанията по [чл. 146, т. 2, 3 и 4 от АПК](#)- постановен при допуснати съществени нарушения на процесуалните правила във връзка с вида на акта и реда за неговото издаване, в нарушение на материалният закон и следва да бъде отменен. В този смисъл е и преобладаващата практика на ВАС изразена в Решение № 1771 от 23.02.2022 г. на ВАС по адм. д. № 7128/2021 г., Решение № 5314 от 02.06.2022 г. на ВАС по адм. д. № 7223/2021 г., Решение № 6714 от 06.07.2022 г. на ВАС по адм. д. № 9646/2021 г., Решение № 6560 от 04.07.2022 г. на ВАС по адм. д. № 8506/2021 г., Решение № 21 от 4.01.2022 г. на ВАС по адм. д. № 7727/2021 г., Решение № 13123 от 22.12.2021 г. на ВАС по адм. д. № 5379/2021 г., Решение № 12661 от 13.12.2021 г. на ВАС по адм. д. № 4678/2021 г., Решение № 12786 от 15.12.2021 г. на ВАС по адм. д. № 4836/2021 г., Решение № 12343 от 2.12.2021 г. на ВАС по адм. д. № 5610/2021 г.; Решение № 12306 от 1.12.2021 г. на ВАС по адм. д. № 4808/2021 г.; Решение № 11306 от 9.11.2021 г. на ВАС по адм. д. № 3968/2021 г.; Решение № 11287 от 8.11.2021 г. на ВАС по адм. д. № 2987/2021 г. и др.

С оглед изхода от спора и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, в полза на жалбоподателя следва да бъдат присъдени направените по делото разноски в общ размер на 17 126,00 лв., представляващи платена държавна такса в размер на 50,00 лв., платен депозит за съдебно-техническа експертиза в размер на 600,00 лв. и адвокатско възнаграждение в размер на 16 476,00 лв. Предвид изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 143, ал. 1 от АПК, Административен съд София град, III-то отделение, 16-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Х. Е., ЕИК[ЕИК], Акт за установяване на публично държавно вземане № 23/121/05700/301/04/01 с изх. № 01-2600/6177 от 06.03.2020 г., издаден от изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“ за установено задължение в размер на 1 417 045,33 лв.

ОСЪЖДА Държавен фонд „Земеделие“ да заплати на Х. Е., ЕИК[ЕИК] сумата в размер на 17 126,00 лв. /седемнадесет хиляди сто двадесет и шест/ лева, представляваща заплатена държавна такса, депозит за вещо лице и

адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: